

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris Theologia Tripartita Universa

Complectens nunc Bibliothecam perfectam Viri Ecclesiastici, ordine
sequenti

Controversiae Heterodoxae Ac Scholasticae - Cum speciali Notitia rerum
Modernarum, & Chronologia totius Monarchiae Sacrae, & Saecularis,
Pontificum, Conciliorum &c. Haeresum omnium, ac Propositionum
damnatarum Mundi Sex Aetatum ...

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Articulus IV. Calumniæ quædam apertæ contra doctrinam Ecclesiæ
Romanæ à Novatoribus conflictæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38447

litare videantur, quales sunt Osiandri, Stancariani, alique quorum dogmata non recenseo.

Hæc tantum pauca unius Sectæ Capita ex fidei Scriptorum monumentis collegisse, atque in hunc ordinem claritatis causâ redegit sufficit. Ut quisque propriæ, aut alienæ salutis consultius, dilucide percipiat, ex uno Luthero ejusque triplici Secta, quot iterum novæ Sectæ inter se toties dissectæ, resectæque assiduo pullulaverint: quæ in perpetuis dogmatum, animorumque dissidiis natæ, & adultæ, potius palæstræ alicujus gladiatoriæ, quàm unius Ecclesiæ speciem habent.

Sed nondum finitæ sunt istæ Sectarum dissensiones, Transeunt ad modernos Nepotes cum antiqua hæresi nova dogmatum dissidia. Hæc inter Hollandiæ Ministros hodie flagrantia, eleganti stylo describit *Fridericus Spanhemius* apud ipsos Sectarios Sacrarum literarum Professor, in *Epistola ad Amicum*, de novissimis illic circa Res Sacras dissidiis, edita Lugduni Batavorum hoc anno 1677.

CONCLUSIO.

ET verò ex harum Sectarum discordiis quot nata fuerint per Europam prælia, quot bellis ac cædibus lacerata Germania, loquuntur ætatis nostræ historia, ac superiorum temporum feræ ruina. Quis enim ignorat ab ipso exordio quid per Germaniam acciderit in rusticano Lutheranorum tumultu, qualia inter confederatos Tigurinos prælia exarserint, quo pacto harum discordiarum occasione Prusiam Germaniæ eripuerit Polonus, Solymanus Hungariam, nec Suecus pauciora vastaverit. Per Galliam verò, & florentes olim Belgarum Provincias, quàm internecinis odiis hæc Sectarum furia sacra omnia ac profana miscuerint, testantur adhuc recentia non minus odiorum, quam præriorum vestigia. Sed quid antiquiora memoramus? Non potuit toto Oceano cohiberi illud rapidissimum Lutherani furoris incendium, ne Angliam universam novis dissidiis, bellis, ac cædibus inflammaret. Recenti adhuc memoriâ retinemus, quàm infectis in se invicem odiis, atque armis incurrerint Protestantes, Puritani, Presbyteriani, Independentes, atque ex eodem Germine, Sectarum de novo nascentium confusa progenies: quæ ad illum furoris apicem progressa est, ut non dubitaverit supremum Religionis suæ Caput excutere, ac dicatas sceleri manus Regio sanguine cruentare.

Et erit etiamnum aliquis adeo fatuus & excors, ut serio in animum inducat suum, infinitam Dei Sapientiam reformandæ suæ Ecclesiæ hanc hæresim inter se mutuo dissectarum atque armatarum colluviem in orbem immisisse. Quæ cum antiquam Ecclesiam evertat, neque per se novam, nisi merè Babylonicam constituat, quid aliud restat, quam ut omnem Christi Ecclesiam è mundo eliminet. Quis igitur erit, nisi rationis penitus expertus, qui sibi sinat persuaderi, huic portentose toti capiti Hydræ Spiritum inesse divinum, qui audiri debeat, contra auctoritatem & vocem totius Ecclesiæ Romanæ, quæ constanti Sedecim sæculorum decursu suam Fidem, cælestibus signis comprobata, summo animorum, dogmatumque consensu, per orbem panè universum propagavit.

Restat igitur ut ex his Sectarum dogmatumque dissidiis hæcenus explicatis, hoc porro firmum, in-

viciumque conficiatur argumentum. Tota illa Sectarum collectio pro primo suæ fidei articulo proficitur, se missam à Deo ad reformandum Ecclesiam Romanam. Sed collectio Sectarum sibi mutuo contradicentium non potest esse vera, aut reformatrix Ecclesiæ, ut jam ostensum est. Ergo moderna collectio Sectarum, quæ proficitur se missam à Deo ad reformandum Ecclesiam Romanam, non potest esse vera Christi Ecclesiæ, aut reformationi idonea. Sic enim curvitas esset norma recti; & falsitas, & contradictio regula perfectæ veritatis. Videat ergo in quanto salutis æternæ naufragio versetur, quisquis extra gremium Ecclesiæ Romanæ inter has Sectarum fyrtis miserè fluctuatur.

ARTICULUS IV.

Calumniæ quadam aperta contra doctrinam Ecclesiæ Romanæ à Novatoribus conficta.

Calumniæ prima: In cultu Imaginum.

FAMILIARE est Sectariis quamvis labem Catholicis aspergere, quæ apud ignarum populum deformes aut monstrosi appareant. Colunt hi vetusto majorum ritu imagines Christi ac Sanctorum: hinc fecunda sæges Calumniarum. De Papis, inquirunt, conclamatum est: fugienda hæc hominum pestis: non tantum impii sunt, sed etiam Sacrilegi, neque sacrilegi tantum, sed etiam cultores idolorum; Christiani hominis nomen exuerunt, cum ethnicis infaniunt, infidelium more lapides, & ligna adorant.

At tu, Sectarie, Calumniam loqueris quovis lapide & ligno crassiore. Orant Catholici ad statuas lapideas Sanctorum, infers, ergo statuas lapideas adorant. En tibi in simili forma formosum argumentum: Orant Sectarii in templis ad Aras aut Columnas lapideas, ergo lapideas aras aut Columnas adorant. Errore isto nos facile liberabis, si tu prius errare desinas. Fides nostra est, cultum divinum nulli creaturæ deferendum; si tu aliam nobis invitis affingas, tuum istud figmentum, non nostra religio est. Imaginem Sancti hac ratione veneramus: primo ut ea conspecta ad cultum sancto absentis deferendum moneamur, sicut tibi, Sectarie, visis in conclavi tui Regis effigie subit animum grata quædam ac venerabunda benefici Principis recordatio. Hoc tibi novum crimen, & inauditum genus Sacrilegii? Altero modo imagines ipsas in honore habemus, quia Sanctos homines, & Deo charos representant: sicut tu, Sectarie, Bibliorum volumina, quamvis ex charta & atramento confata, præ aliis libris in honore habes & oscularis, quia in illis descriptum Dei verbum continentur: neque sua altari aut calcibus in sacris litteris derogatur veneratio, quorum Sacrilegum abusum in Rege Balthasare cælestis ultio vindicavit. Quidquid verò nos Sanctis in Imagine deferimus, id volumus universum in Deum ipsum redundare, cujus unius gratiæ præ aliis homines Sanctos honore prosequimur. En quo recidit immanis illa Papisarum impietas, & par cum Ethnicis cultus idolorum.

Esto, inquis, ista ratione Catholici quidam doctiores à cultu Imaginum idololatriæ maculam detergant, at populus passim eo errore dementatur, ut credat imaginibus Numen aliquod, aut pote-

potestatem naturæ viribus majorem inesse. Hinc illis genita sœcunt, oscula figunt, luminaria accendunt, templa atque aras Sacrilægo cultu contaminant.

Nova hæc est calumnia, quam peperit disciplina Catholica crassa nimis ignorantia, hanc tibi palpanam præbeo. Quarto enim, an populus nolite existimet se crimen aut sacrilegium admittere, si Sancti alicujus statuam argenteam aut aeneam confingat, contractam comminuat, & in pateras, lances, aliosque usus convertat, quando id publicæ, aut etiam privatæ utilitatis ratio fieri deposcit. Nemo est inter nos qui hunc Ecclesiæ suæ pervulgatum usum & institutum ignoret. Numen scilicet inesse credit statuæ quam frangit, ligno quod scæat, imagini quam in publica Ecclesiâ luce lacerat atque comminuit. Apage cæcam calumniam: non sunt hæc nostri Popelli, sed tui Ministelli deliria, cui parum est in re aperta cæcurire, modò vel sic Religioni Romanæ aliquam impietatis larvam, imponat, contra quam possit è Cathedra fallitatis, adcaptandum populi sui plausum, liberius denotare.

Calumnia secunda: De signo Crucis.

Altera calumnia est, Catholicos ligna in Crucis modum transversâ populo adoranda proponere: sibi persuadere in hoc signo latere internam & æcanam virtutem, ad pellendum quoslibet morbos, & quamlibet demonum potestatem debellandam. Et quamvis Catholici omnes uno ore reponant, se neque adorare, neque invocare aliquam internam ligni virtutem, sed adorationem, ac fiduciam suam ad Christi in Cruce passî personam referre, surdis canunt, qui audire nolunt quid Catholici credant, sed quid Sectarii ipsi asserant, tanta est convitiandi libido. Ut verò exornando huic convitio populare ludibrium adjiciant, Catholicum percunctantur: An si parens illius aut avus in patibulo exspirasset, propterea veller Patibulum in familiæ suæ insignia adoptari? O pium, ac dignum Christiano homine argumentum. Quæro ego vicissim: An si parens tuus in Cruce exspirasset, illum hominem tanquam tuum ac totius mundi Salvatorem adoras? Absit, inquires, istud nefas: alius enim Homo est Christus, quam quivis cæterorum mortalium. Vides quam facili responso ipse tuam nerves ludicram quæstionem. Si ergo humanitatem Christi pro nobis passam propter unionem cum Verbo tanquam instrumentum redemptionis nostræ adorare non recusas, cur signo Crucis ob singularem conjunctionem cum Christi humanitate nullum genus sacræ venerationis deferendum censes? At, inquis, populus ignarus non Christum, sed ipsum lignum Crucis adorat. Verum contra, populi cultum constituit non aliena cogitatio, sed propria intentio. Audi ergo & paucis cape, In Cruce non colit lignum, sed in ligno Christum adorat: quem autem adorat, illum & invocat, & propter hunc, Crucem in quo passus est tanquam passionis instrumentum & signum in honore habet. Tunc audeas apertâ fronte profiteri, te non magis Crucis signum, quam latronis patibulum venerari? Tam sacrilegam vocem non tantum demones, sed etiam plerique horum temporum Sectarii exhorrescunt. Non adeo possunt

primæ Ecclesiæ monumenta ignorare, ut de Crucis veneratione ac virtute tempore Hieronymi, Augustini, Tertulliani, Constantini, ac Helenæ nihil in aures animumque admiserint. Obvium est quod narrat S. Augustinus *lib. 22. de Civit. Dei cap. 8.* matronam quandam Carthaginensem nomine Innocentiam, cum immedicabili morbo sinum illi cancer excederet, signo Crucis repente curatam esse. Nec minus notum, quod refert S. Hieronymus in vita Hilarionis. Exorto ingenti terræ motu, post mortem Juliani, maria suos terminos egressa Epidauris exitum minabantur: horum rogatu S. Hilarion contra tumorem maris gurgitem signum Crucis in arena formavit, confestimque stetit indomitum elementum, ac retro relapsum in suum sese alveum recepit. Hoc (inquit Hieronymus) Epidaurus & omnis illa regio usque hodie prædicat, matresque docent liberos suos ad memoriam in posteros transmittendam.

Calumnia tertia: De quadam Joanna Papissa luculentè refutatur.

Modernis Sectariis, maximè Anglis, objiciunt Catholici, quod regnante Elizabethâ, sceminam Sacræ potestatis & Ordinis incapacem, in Ecclesiæ suæ Caput exerierint. Hærent illi ad hoc exemplum orbi hæctenus invisum, tanquam ad apertum Sectæ acephalæ argumentum. Sed, cum aliâ arte monstri Capitis deformitatem abstergere nequeant, aliud monstrum non dissimile Catholicis asserunt. Ajunt enim anno Christi 855. Leoni IV. in Sede Romana successisse sceminam, quæ in Pontificatu dicta fuerit Joannes VIII. & in eo sedisse annis duobus, & mensibus quinque. Hanc verò Joannam voluit fuisse origine Anglam, sed natam Moguntia in Germania, & à quodam amasio in habitu virili ductam Athenas, postea scientiis instructam venisse Romam, ibi ementito sexu in Pontificem electam. Denique dum de S. Petro in Lateranum tenderet, in via coram populo peperisse, & se sceminam prodidisse.

Videamus quam bellè inter se hujus figmenti membra cohereant. Assumpta est, inquit, in Pontificem 855. interea per quadringentos annos usque ad quemdam Martinum Polonum qui vixit anno 1250. omnes historiæ Ecclesiasticæ Scriptores rem tantam, tamque publicam ignorarunt, aut de ea, quasi conjuratione factâ, homines tot sæculis dissiti in suis scriptis penitus siluerunt; in quorum Monumentis immediate post Leonem IV. consignatur Benedictus III. nullâ istius fabulosi Joannis aut Joannæ facta mentione.

In gratiam, inquires, Romane Sedis rem tam deformem in Catalogo Pontificum ultro præterierunt. At quamvis ista tam admiranda tot sæculorum conspiratio Latinos Scriptores invasisset: Græci tamen authores ut est Zonaras, Cedrenus, Curopalates, qui ante Martinum Polonum Annales scripserunt, pro suo erga Sedem Romanam odio & invidia, historiam tam enormem minimè reticuisserunt: multò minus istorum temporum hæretici Sedis Apostolicæ hostes insensillimi. Audiverint fortè hujus fabulæ primi authores, sceminam aliquam in alicujus privatæ Ecclesiæ sedem irrepsisse, statimque odio stimulante rumorem illum Sedi Romanæ asserere non dubitarunt.

Deinde

Deinde ipsa quæ circumfertur facti narratio aperte fabulam prodit. Magdeburgenſes *centur. 9. Cap. 20.* ajunt fuiſſe Anglam, eo quod fuerit ex parente Anglo nata Moguntia. Theodorus autem & Bibliander in Chronico, aſſerunt tantum dici Anglam, eo quod in Anglia educata & litteris erudita fuerit. Gerardus verò refert pro Anglia habitam, eo quod Monachus Anglus eam ementito habitu, per Galliam & Italiam circumduxerit. Alii demum tradunt eam non fuiſſe eruditam in Anglia, ſed Athenis operam ſtudiis dediſſe; cum tamen ex Bellarmino & aliunde probetur eâ tempeſtate litterarum ſtudia uſque ad Bardam Cæſarem in tota Græcia extincta fuiſſe. Quam quæſo hæc tam pugnantia teſtimonia referunt ſpeciem veritatis? Denique quis credat, hanc feminam ſagaciſſimam, quæ in reliqua ætate ſexum tanto ſtudio & arte celaverit, adeo fuiſſe imprudentem, imo dementem, ut, cum ſciret ſe tot menſibus utrum gerere, in publicum proceſſerit, ſuamque infamiam toti populo ſpectandam ac vindicandam prodiderit. Quid verò de ea in tantis flagitiis deprehenſa factum fuerit, quomodo poſtea vixerit, aut quomodo obierit, inter ipſos etiam Adverſarios altum ſilentium, ac ſi ipſa una cum hac fabula è rerum natura ſubito evanuiſſet. Apage indignum ſano cerebro commentum, ex quo nihil aliud probant noſtri Sectarii, quam infamiam, cæcamque contra Eccleſiam Romanam columniandi libidinem.

Atque ut calumniam tam infeliciter fabricatam, ſi quid habeant frontis, tandem erubeſcant: Conſulant de ea conſultationes *Blondelli* ex ipſa Calvini Secta viri litteratiſſimi, qui poſtquam ex antiquioribus monumentis hujus fabula authores, tempus, locum, ac partes omnes accuratè expendiſſet, demum aperte demonſtrat, nullam ſubefſe veri ſpeciem, totum eſſe inane figmentum, & ſuis architectis maximè probroſum. Adeo nempe luculenta eſt veritas, ut ſuis etiam adverſariis ſuffragium extorqueat.

Referuntur Calumnie quadam aperta à Miniſtris præſertim in Anglia conſicta.

ASerunt imprimis Catholicos in pœnitentiæ Sacramento impune omnibus flagitiis fræna laxare: ac pro criminibus in futurum perpetrandis abſolutionis beneficium impertiri. Ut corruat hæc Miniſtrorum infamis ignorantia, aut verſuta ignorantia ſimulatio, ſufficiat ad ſingulorum Catholicorum teſtimonium, & conſcripta paſſim fidei noſtræ monumenta appellare, in quibus de abſolvendis peccatis in futurum committendis, ne tenuè quidem veſtigium deprehendes: quinimo omnes paſſim Sectarii, cum ipſo Luthero, Confessionem peccatorum apud Papiftas crudeliſſimam conſcientiæ carniſcinam appellant. Tam bellè criminationes illæ inter ſe concordant, quàm ſolent mendacia convenire.

Iterum, ut impingant Catholicis omnium ſcelerum carniſque licentiam, ajunt graviffima quæque flagitia inter illos pro venialibus haberi. Refert in hanc rem Joan. *Berclaius*, ſe præſente à Sereniſſimo Angliæ Rege interrogatum ex ſuis Episcopis aliquem: ecquid Catholicus de Fornicatione ſentiret? Atque illum ſine cunctatione reſpondiſſe, inter Scriptores Catholicos eſſe qui Fornicationem in Venialibus numerent. Com-

motus mendacio tam ſplendido *Berclaius* liberè repoſuit, Non viſum eſſe inter Catholicos probatum auctorem cujus doctrina tam infandum præbeat Veneri patrociniū. Dum inter hos de ea quaſtione pluribus diſceptatur, ſubintrat conclave regium Episcopus alter non levis fama Sectarius. Rex ad hunc converſus: hic, inquit, diſputatur, an Catholicus doceant Fornicationem mortalem eſſe culpam, an venialem. Ille conſeſtim, ac ſi de re notiſſima ſententiam pronunciaret, Venialem omnino (Rex Sereniſſime) Venialem culpam exiſtimant. En quales hi ſunt Seniores populi, qui Eccleſiam Romanam, ut innocentem Suſannam, ſuis calumniis & convitiis opprimunt. Hi ſunt idonei Judices controverſiarum fidei, hæc oracula fallere & falli neſcira, ex quorum ore populus diſcernat quid Apoſtoli, quid Patres antiqui, quid præſca Eccleſia docuerit, qui in doctrina præſenti & ante oculos poſita tam malignè cæcitant.

Plures alia particulares Impoſtura, ac Maledictiſſima Sectariorum, præſertim Calvinistarum.

Gabriel Povelus Calvinista in priori ſuo libro de *Antichriſto*, in ipſa præfatione de Pontifice Romano ſic loquitur: *Deum ſanctè teſtor, me iam certò ſcive Pontificem Romanum eſſe magnum illum Antichriſtum, quàm Deum ipſum eſſe in celo. Creatorem viſibilem & inviſibilem. & Jeſum Chriſtum verum illum eſſe Meſſiam Patribus olim promiſſum &c.* En ſymbolum Calvinisticum, ad cujus articulos non magis ſpectat Deum eſſe in celo, & Chriſtum verum eſſe Meſſiam, quam Pontificem Romanum verum eſſe Antichriſtum. Hoc tamen Apoſtoli ſuo Symbolo nuſquam appoſuerunt. Plura ſcilicet de hoc revelata ſunt Povelus cum ſuis, quàm ipſis Apoſtoliſ.

Pergit Povelus *l. 2. de Antichriſto c. 2.* contumelioſè affirmans. *Cardinales, Episcopos, Canonicos, Monachos, eſſe Locuſtas, vaſtaricos, eſſe mendaces, eſſe homicidas &c.* Quam effrenata hæc contumelia in præcipuas orbis Chriſtiani familias ad Cardinalatus dignitatem evectas.

Quid mirum ſi hic cum Paræo, Burdo, aliisque ejuſdem Scholæ, vocitent *Jeſuitas*, membra Diaboli, progenies viperarum, ranas coaxantes, Caudam Antichriſti &c.

Sed nec parcit horum Spiritus horrendum in modum maledicere Chriſtis Domini, hoc eſt, ſuperemis Eccleſiæ Chriſtiane Principibus, & Monarchis. Sic enim illos tractat *Brederodius* Calvinista in libello cui titulus: *Fæderatorum inferioris Germaniæ deſenſio tertia &c.* ubi non dubitat pronunciare, *Quod Philippus Rex Hiſpania ſit raptor, & notorius hæreticus, ideoque omnibus omnium Calvinistarum viribus è regno ſuo expellendus. Quod Archiduces Auſtriæ ſint perfidi. Dux Sabaudia crudelis & perfidus. Sigismundus tunc Rex Polonia non diſſimilis &c.* Hunc Spiritum hauſerunt poſteri à ſuis majoribus, ipſo Calvino, Beza &c. *Calvinus in Caput 6. Danielis* ſic ſcribit: *Principes terreni ſe contra Deum extollunt, ſua ſe ipſi potentia privant, imò verè indigniſſimi ſunt qui hominum catni ac numero reponantur. Potius igitur illis eſt facties conſtruenda, quàm ipſorum imperiis obtemperandum, niſi omnem ſuperſtitionem extirpent, & funditus tollant.* Hæc & alia hujus generis atrociffima fuſius deducta reperiuntur apud Ludovicum Richeomunt in ex-

in expostulatione Apologetica ad Regem Navarra, cap. 28.

Auctoritatem antiquorum ac Sanctorum Patrum contra suos errores quantum vilipendant Calvinista, patet in particulari ex Francisci Junii Animadversionibus circa lib. 3. Bellarmini de Pontifice, ubi passim sic pronunciat: Patres à vero plurimum aberraverunt. Ha sunt mera Parrum conjectura. Sunt vana suspiciones quibus boni Patres plus satis indulserunt &c. Et in hoc Antiquorum Patrum contemptu non alii quam sui Calvinii vestigiis egregie insunt.

Agens enim Calvinus de concupiscentia insit. lib. 3. §. 10. *Neque opus est (inquit) multum investigando laborare quid hic Veteres senserint &c.* De satisfactione, insit. lib. 3. cap. 4. §. 38. *Parum me movent, que in Veterum scriptis de satisfactione passim occurrunt.* De Laicis in necessitate baptizantibus, insit. lib. 4. cap. 15. §. 10. *Quod autem multis ab hinc seculis adeoque ab ipso ferè Ecclesie exordio usu receptum fuit, ut in periculo mortis Laici baptizarent, non video quam firma ratione defendi queat.*

Ex his patet simul mirus Ecclesie Christianæ contemptus, simul manifesta halucinatio, Quod cum hi Sectarii appellent ad primitivam Ecclesiam, quam agnoscunt infallibilem, nihilominus antiquorum Patrum auctoritatem sic vilipendant, ut suam illis iudicium præponant.

In contemptu Sanctorum cum Christo regnantium, en Calvinum eo progressum ut eos *larvas, Carnifices, bestias* appellet lib. 3. Insit. cap. 20. §. 27. *Inde, inquit, colligimus nihil eos Christo reliquum facere, qui pro nihilo ducunt ejus intercessionem nisi accedant Georgius, & Hippolitus, aut similes larva.* Et in libro de ratione Reformandæ Ecclesie. *Omitto Dominicum, & similes carnifices: Omitto Mehardum, Lubinum, & similes bestias.* Et Insit. cap. 20. §. 24. *Quis consue longas illis (sanctis) esse aures revelavit, que ad nostras voces porrigantur? Respondeat huic maledico nomine totius Ecclesie primitivæ S. Augustinus Sermon. 27. de Sanctis: Quisquis, inquit, honorat Martyres, honorat & Christum: & qui spernit Sanctos, spernit & Christum.* Atqui Calvinum cum asseclis sanctos spernere, ex dictis manifestum est. Ergo illos Christum etiam spernere nimis perspicuum evadit.

De fallaciis eorum & equivocationibus in articulis fidei, specimen ex multis unum adnotare juvat. Beza Calvinii discipulus ut Lutheranos in suam Sectam specie concordie fallaciter attraheret, anno 1556. scripsit Confessionem fidei in qua asseruit, *Corpus Christi verè & realiter esse præsens in Cæna & communionione Eucharistica.* Sed cum Lutherani conclamarent, Beza teste, Zuinglianos Calvinistas jam suam doctrinam & Sectam deseruisse, idque hi Beza graviter exprobrarent. Tum demum Beza insigni astu respondit, se quidem id scripsisse, sed per hoc intelligendam non esse *Cenam Domini qua celebratur in terris, sed Cenam illam qua celebratur in celo, ubi Christus verè & realiter præsens est.* En quales Prothei! quam fideles pro reformanda Ecclesia Apostoli: Hoc Beza factum disertè tradit Bellarminus lib. de Eucharistia, cap. 2. & testatur Cladius Sanctus in Responson. ad Beza apologiam.

Ostenditur Impostura iniquissima ANTONII EGANI de quaestione Simoniaci Ecclesia Romana per Apostolicos Missionarios.

PROdiit non ita pridem pestifer Libellus Antonii Egani, qui desertà avità fide, & religiosa professione, ex Hibernia in Angliam profugit, nec enim Hiberniæ tellus animal tam venenatum in suo gremio sustinere potuit. Vulgavit ille contra Apostolicos Missionarios calumniam mirà arte confictam, de quaestione sacrilego ac Simoniaci, quo singula flagitia venalia exponunt, taxato etiam pretio quod ex eorum absolute aut dispensatione corrigere debent: tanta solet esse transfugis calumniandi libido. Nolo ego (quod mihi promptum foret) rem hanc pluribus persequi, sed tantum paucis, & absque ullius offensione calumniam adeo perniciosam dissipare, ne pergat incautos in errorem inducere.

Atque imprimis quæro, Egane, quibus argumentis, tabulis, ac testibus hanc accusationem gravissimam in publica orbis luce confirmas? Hoc ut præstes omnium leges, & ipsius Angliæ statuta requirunt, quæ jubent Accusatorem legitimam criminis probatione destitutum Impostoris infame nomen ac penam subire. Hic verò, in accusatione gravissimam nihil aliud Eganus nisi suam unius fidem, eamque levissimam, in causâ suæ testimonium adducit. Cum tamen Jus omne tam civile, quam Canonicum, & ipsum Actorem, & inimicum, & malevolum, & infamem, & Apostatam, à testimonio numero penitus excludat. Vide si quid Juris delibasti C. *Cum oporteat* de Accusat. Et l. *Justa* ff. de manu vin. Et in C. *Alieni erroris*, 3. q. 4.

Ex quibus manifestè conficio tantum abesse ut tuo testimonio susceptæ accusationi ullam veritatis umbram concilies, ut potius te ipsum execrandæ calumniæ auctorem, & impostorem pœnis obnoxium admittere cogaris. Neque verò arbitris ipsa A Catholicorum tribunalia adeo esse æquitati inimica, ut audiendos censeant fugitivos in suos Dominos crimina producentes, nullo alio teste, nullis tabulis, nullâ veri specie comprobata.

Secundò, interrogandus mihi est Eganus, quo pacto fieri possit ut Missionarii Apostolici impune, & ex præscripto Cancellariæ Romanæ, ut ipse fingit, quaestum Simoniacum ubique exercent, quem ipsa Ecclesia, cum Pontifice Romano, in œcumenicis Conciliis congregata, severissimis semper legibus damnat, ac pœnis infectatur? Legantur censurae ac pœnæ gravissimæ contra Simoniacos ab Ecclesia Romana constitutæ in Concilio Romano primo sub Alexandro II. Pontifice. Extant contra eosdem Decreta Concilii Placentini, ubi traduntur fuisse quatuor millia Clericorum tempore Urbani II. Eadem fuit mens & sententia Patribus ex toto orbe Christiano congregatis in Concilio generali Lateranensi VI. sub Innocentio III. cap. 36. Nec minor nostro ævo cura incessit omnes Ecclesie Præsules in Tridentina Synodo collectos, ne quem è suo corpore, aut aliud Ecclesie membrum execranda Simonie pestis afflaret, contra quam firmissimos legum obices opponit sess. 21. in decreto de Reformatione cap. 1.

His accedunt gravissima Pontificum diplomata, quaestui

quæstui Simoniaco omnis in Ecclesiam aditus severissimè præcluditur. Et quidem Eugenius IV. præcedentium Pontificum ac Conciliorum vestigiis insistens suo diplomate, post multa in hanc rem decreta, his verbis concludit. Statuentes præterea quod universi & singuli, etiam præmissa (quævis) dignitate præditi; qui quomodolibet dando vel recipiendo Simoniam commiserint, aut ut illa fiat Mediatores extiterint, seu procuraverint, sententiam excommunicationis incurrant &c. Et ne harum legum vigor lapsu temporis vel in minimo laxaretur, proximo sæculo diserte innovatur à Leone X. in sua Constitutione quæ incipit *Superna*. §. 37. Constitutiones, inquit, per Antecessores nostros, etiam in Sacris Conciliis contra hujusmodi Simoniacos editas innovamus, easque inviolabiliter servari præcipimus, ac pœnas in eis contentas pro expressis & infertis haberi, & delinquentes, etiam auctoritate nostra, affici volumus. Atque has Constitutiones perpetuo valituras & in quovis Ecclesiæ tribunali severissimè observandas, non minori semper curâ alii, atque alii Pontifices instaurant.

Quis ergo, nisi fatuus, uni credat Egano fugitivo, Apostata, & Ecclesiæ Romanæ hosti jurato, contra hæc quæ adduxit testimonia, ac publica Ecclesiæ Jura, ac tribunalia toto orbe notissima.

Hinc ego vos, Academici Oxonienses, qui Eganilibello testimonium apposuistis, & omnes cordatos monitos velim, ut omnia sedulo circumspiciatis anteaquam autem hujusmodi Transfugis, multò minus fidem præbeat, qui prius honestatem omnem quam fidem exuerunt.

Veniunt illi ad vos in vestimentis ovium, intus autem sunt lupirapaces, qui non dubitant quævis calumniâ Ecclesiæ Romanæ famam lacerare, ut hac infami arte vestram gratiam ac patrocinium promereantur. Latet, mihi credite, later intus fraudulentus Sinon, qui multa de Daniâ mentitur, paratus interea, si res ferat, vestram quoque Trojam incendere, eoque se proripere quo libido, quo lucrum, quo novus furor impulerit. Tales, inquit *Erasmus* ad Unibaldum, tantum quærunt censum, & uxorem, cætera præstat illis Evangelium, hoc est, potestatem vivendi ut volunt. Neque hic de genio irrequieto quo transfugæ illi agitantur nostri tantum temporis sensus aut censura est. Innotam illis levitatem ac depravatam indolem visis coloribus depinxerunt nobis primi Ecclesiæ Patres, ne malis artibus incautos in fraudem inducerent. Non existimes, ait S. Cyprianus de unitate Ecclesiæ, bonos de Ecclesiâ posse discedere; triticum non rapit ventus, nec arborem solidâ radice fundatam procella subvertit, inanes paleæ tempestate jactantur, invalidæ arbores turbinis incursionem evertuntur. In eandem sententiam notat Tertullianus per hujusmodi Ecclesiæ spumas ac vilia purgamenta, sincerum illius corpus magis purum, integrumque conservari. Avolent quantum volent paleæ levis fidei quocunque afflatu tentationum, eò purior massa frumenti in horreo Domini reponetur. Hæc omnia in levissimis Egani moribus quàm aperte eluceant quisquis observare voluerit, facile concludet, nihil aliud ab hujusmodi protheo, quàm malas artes, fraudes, ac calumnias, expectandum fuisse.

Contra fatuam Conclusionem Andreæ Sall pro Sectâ Protestantium suscipienda.

A Sêritille, in sua Recantatione, post diuturnum studium, ac considerationem Ecclesiæ Romanæ, & Lutheranæ, setandem *Conclusisse*, Fidem Ecclesiæ Anglicanæ tutiorem & securiorem esse pro sua salute, quàm viam Ecclesiæ Romanæ.

Itane tu concludis, infelix Dialectice? Expendisti igitur, te fatente, pro veritate Ecclesiæ Romanæ totius panè orbis Christiani commune testimonium, per mille quingentos annos à Christo usque ad Lutherum, omnium populorum, omniumque gentium consensu receptum. Adeo ut toto illò sæculorum decursu, præter Romanam, nullam omnino possis designare Ecclesiam palam cognitam, de qua potuerit verificari perpetuus illius symboli articulus, Credo in Sanctam Ecclesiam Catholicam. Nulla ergo in orbe terrarum per mille quingentos annos publicè nota fuit Catholica, id est, universalis Christi Ecclesia, vel sola debuit esse Romana. Et tu ex hæc præmissâ concludis, rejecta Religione Catholicâ ac Romanâ, securiorem tuæ salutis fore Confessionem Protestantium in Angliâ, quam & tota Ecclesia Catholica, & alia Secta per orbem diffusæ, & maxima pars ipsius Angliæ tanquam falsam, erroneam, ac hæreticam profusè damnant, & execrantur. Adeo ut nullum toto orbe angulum, nullam Sectam, aut Sectarium mihi possis demonstrare, qui in constituendo Capite, primatu, & hierarchia Ecclesiæ, cum Anglicana Protestantium Secta conveniat.

Tunc Sall, & Sal, ut ipse putas, magnæ sapientiæ, tunc sanâ mente ponderasti pro Ecclesiâ Romana tantam tamque constantem omni ævo Miraculorum gloriam, quam ipse Christus publicam veræ Ecclesiæ notam ac testimonium esse pronuntiat. Non ignoras quanta Compostellæ, ubi aliquando vixisti, edantur prodigia omnibus conspicua, quanta Laureti in ipso sinu Ecclesiæ Romanæ, ut alia fileam toto orbe notissima. Sat tibi nota constantia tot Martyrum signis innumeris à Deo comprobata, qui omni ævo veritatem Religionis Romanæ suo sanguine ita consignant, ut nullis Tyrannorum tormentis (multò minus unius pseudo-Episcopi blanditiis) à primævæ fidei confessione dimoveri potuerint.

Hanc tu Religionem pro animæ tuæ salute tibi deferendam concludis, & amplectendam Sectam patrum Protestantium, cujus originem, aut progressum omni ævo à Christo usque ad Lutherum, & tu, & orbis universus ignorat. Pro cuius veritate, præ aliis Sectis, quæ ipse condemnas, nullum particulare Dei testimonium, nullum generale Concilium, nullum divinum Miraculum, nullum sæculorum aut gentium consensum poteris in medium proferre. Quidquid enim tu pro Cætu protestantium sive ærcano, tibi quæ ignoro Spiritus testimonio, sive ex Scripturarum intelligentia illis folis à Deo donata, prætendes; idem sibi Puritani, idem Anabaptistæ, idem independentes, idem reliquarum Sectarum colluvies eodem jure vindicabit. Non tantum ergo totius orbis Catholici suffragio, sed tuo etiam judicio constrictus & condemnatus teneris.

Heu Sall Imiserande, Sal infatuare; ad eone tuus ille in Christo Pater, aut potius parricida, te potuit demerere, & omnem bonæ mentis aciem eripere

eipere, ut in Conclusionem tam stolidam, tam caecam, tam infamem te adactum fateare: Quæ tandem factum est, infausta metamorphosi, ut qui poteras tibi & aliis sal esse Christianæ Sapientiæ, nunc ut insulsum cadaver ad nihilum valeas ultra, nisi ut mittaris foras, & ab hominibus ubique gentium tuo merito conculceris.

At agnosce infelix, agnosce tandem, quanta te involverit mentis caligo, quæ cæco impetu Te in hanc erroris abyssum præcipitem adegit. Revoca, dum licet, infaustum gradum, quo ad interitum festinas. Aderit brevi dies illa extrema, aut potius nox caliginosa, in qua dabitur profligatæ vitæ errata serò agnoscere, nunquam reparare. Respice vel nunc statum animæ tuæ miserandum, in quem te ultro demeristi. Extra sinum matris Ecclesiæ tanquam abortivum te proiecti: sacrum Sacerdotii ministerium tot modis temerasti; vota Deo nuncupata ausu Sacilego proculcasti: omnia salutis remedia tanquam inane ludibrium longè abiecasti. Et adhuc tot scelerum reus haud seriò advertis, quàm horrendum te iudicium, quàm dira sententia, quàm immane barathrum expectet. Quid dico expectat? Jam coram orbis tribunali tua perfidia patefacta est, omnium iudicio condemnatus, & vinculis tuæ conscientiæ constrictus teneris, in profundum gehennæ, nisi respicias, quæ nescis horrà abripiendus. Ridet interea & exultat in interitu tuo infausta Hæresis, ejusque Ministri, quibus te nefandis errorum catenis mancipandum tradidisti. At luget ex adverso finus tuum Patria charissima quæ te olim genuit: luget Ecclesiæ quæ te à teneris in sinu fovit: luget Cætus ille Sanctissimus, qui te optimis legibus & exemplis instituit. Si enim censum communi luctu descendendum corpus quod deseruit anima, quomodo non descendenda est anima quam deseruit Deus?

Atque utinam tandem tu teipsum desere incipias: neque verò poteris, nisi ferreus es, à salubri luctu ac lachrymis temperare, si oculis tuis seriò proponas statum animæ tuæ tot modis horridū ac luctuosum: deformata omnia pristina Religionis vestigia, obliteratam pietatis speciem, extinctam probitatis imaginem, aut potius in imaginem Satanæ sacrilego furore transformatam.

Pandit adhuc Clementiæ sinum prodigo Filio benignus Deus. Humanum esse novit labi & errare, sed dæmoni proprium in errore perdurare. Unica ad salutem restat via, à lapsu gradum revocare, errores agnoscere, ac palam abdicare. Non desunt tibi etiam in Anglia non indecora magnorum heroum exempla, qui non dubitarunt abdicato quovis officio, dignitate, & Aulæ gratiâ, errores potius corrigere, & ad Romanæ Ecclesiæ gremium convolare, quam certissimum æternæ salutis naufragium incurrere. Et tu tandem Saul, qui hossecutus es errantes, sequere dum licet penitentes: utque in oppugnanda Christi Ecclesiæ te subito in Saulum transformasti, ita in propaganda ipsius fide ac veritate, te deinceps Paulum exhibe. Hoc à te tuo jure deposcit toties indignè proculcata Religio, violata conscientia & æquitas & caput est, nunquam nisi sic evitanda mors illa immortalis, & gehennæ nunquam extinguendæ supplicia.

Quod si in ista qua detineris mentis caligine, incipiat tandem tibi radius aliquis divinæ lucis oborti.

R.P. Arsdel. Tom. I.

ri, reflecte oculos ad Petram unde excusatus, neque pudeat post tot errorum labyrinthos ad agnitam olim Ecclesiæ Catholicæ semitam respectare.

Utque tibi ad hoc non desint Considerationes idoneæ, quas in Dei conspectu sincero animo revolvas, non recuavi (utinam in tuam quoque salutem) laborem formandi in hoc Opere pauca quædam ac dilucida argumenta, quibus necesse est à Novatorū erroribus ad veram Ecclesiæ quemlibet adduci, qui apertam salutis viam animo non penitus obcæcato investigare voluerit.

Refelluntur Calumniæ Sectariorum in Anglia malignè conficta contra Patres Societatis ibidem.

Nihil omni tempore studiosius agunt Sectarii illi, quàm ut Patres Societatis præ cæteris persequantur, exterminent, & populo reddant execrabiles, ne illi suis erroribus pergant oblitescere. In hunc finem malignè illis affingunt opiniones maximè detestabiles, uti de licito usu æquivocationum ad tegendam conjugationem in Regis vitam: de absolutione, & negatione istius criminis etiam cum juramento in articulo mortis: de licita occisione Regis hæretici ut Religio Catholica introducat: & depositione illius per subditos si à Papa excommunicetur: & per dispensationem Papæ posse mendacium fieri licitum, & alia quæ hic sequuntur.

Sed contra has calumnias. Primò, Manifestum est ex Societatis probatis Doctoribus in Libris publicis, & toti orbi conspicuis, doctrinam illius odiosis illis, & calumniosis assertionibus prorsus adversari. De quibus, aliisque hujusmodi, pluribus *Martinus Becanus Opusculo 12.*

Secundò, Patet hoc evidenter ex publica Declaratione ipsius Regis Galliæ Henrici IV. qui in hoc contra Calvinistas calumniatores Jesuitarum patrocinium pridem suscepit. Sic enim inter alia pronuntiavit coram Senatu Parisiensi in pervigilio Nativitatis Christi anno 1603. Neque verò (illi) aliquid docent, quo Ecclesiastici illi non tribuant quod est tribuendum: Nec unquam inventus est qui ab iis necem Regum didicerit. Quare, totum hoc quod illis objicitur, nihil est. Ita hæc, aliæque manifestè confirmat *Antonius Possévinus in Apparatu sacro tomo 3.*

Tertiò, ut horum singula in particulari reddantur omnibus manifesta prorsus, & irrefragabilia, Ipsius Societatis Anglicanæ Declarationem de singulis disertè ad verbum expressam, hic ex ipsis actis fideliter subjiicio.

Declaratio Patrum Societ. JESU Provinciae Anglicanæ facta in Congregatione Provinciali habita Gandavi ad 1. Julii Anno 1681.

Cum non solum detestandam nobis conjugationem malitiosè affinxerint in Anglia Hæretici, verum etiam varias à Christiana, & vera Theologia perquam alienas, summèque execrabiles opiniones atque sententias, videlicet.

I. Licet esse per æquivocationem susceptam in vitam Regis conjugationem tegere, etiam cum legitime quis à Judice interrogatur.

II. Possè quempiam qui criminis commissi absolutionem

tionem Sacramentalem acceperit, illud in articulo mortis legitime interrogatum, etiam cum juramento, negare, quamvis ipse sponte de illo sermone instituat.

III. Licere subditis interficere Regem Protestantem, ut eo amoto introducatur fides Catholica: & si Regicida eo titulo morti adjudicetur, cum Martyrii lauream coronandum.

IV. Regem à Papa excommunicatum à Subditis suis deponi, & occidi posse.

V. Papam suam dispensatione licitam posse facere in ullo casu mentiri, aliave contra legem Dei mala perpetrare, ut inde boni aliquid eveniat.

VI. Licere uxori maritum concubinarium è medio tollere.

Patres Professi Provinciae Anglicanae juxta triennalem morem congregari declarant, se neque didicisse, neque docuisse, neque audivisse ab ullo è Patribus nostris edoctas unquam fuisse praedictas propositiones: imò singulos, eas omnino detestari. Actum Gandavi in domo tertiae probationis Anglorum Societatis. Jesu 4. Julij 1681.

De *juramento Fidelitatis* ibidem sic decernitur. Ut uniformiter (quod in Congregatione rogatum fuit) inter Nostros in modo agendi circa juramentum Fidelitatis, uti vulgò nominari solet, procedatur.

I. Prosteamur omnes tantam à nobis singulis erga Regem nostrum cum res tulerit, sincerè jurandam, & exhibendam obedientiam, atque fidelitatem, quantum ab ullis ubivis Catholicis subditis quibuscumque Principibus exhiberi solet.

II. Juramentum Fidelitatis, uti jam est, variis heterodoxis inspersum clausulis, suscipi non posse, praesertim cum id summorum Pontificum Brevibus sit damnatum &c.

Actum in Congregatione Provinciali Patrum Anglorum Societatis *RESU* celebrata Gandavi in Domo tertiae probationis ejusdem Societatis die 5. Julii 1681. Nonne haec perfecta fidelitas est ex ipsa Christi sententia, Reddere quae sunt Caesaris, Caesari, & quae sunt Dei Deo?

Experimenta certè hujus Fidelitatis habuit Rex Carolus Primus, & Secundus, dum à suis subditis Heterodoxis & securi ille, & hic exilia passus, Patres, & Catholicos Angliae & Hiberniae habuerunt sibi fidelissimè & constantissimè adherentes, etiam cum fortunatum, terrarum, & bonorum paene omnium jaectura. Haec nemo ignorat qui in praeteritorum temporum rebus recenter gestis aliquid habet memoriae.

Quis non meminit, dum Rex exul in Gallia versaretur, quor legationibus ex parte Catholicorum in Hibernia sollicitatus fuerit ut eò securus adveniret, ab omnibus Regni Catholicis recipiendus, & ad extremum usque spiritum defendendus. Ac postea ipso in suum locum Proregem transmittente, quomodo contra Regis hostes heterodoxos pro ipsius jure ac corona usque ad extremum Patriae exitium fidelissimè decertaverint.

Recenti & ipse memoria retineo, dum idem Rex Carolus II. in Belgium profugus cum Fratribus adveniret, quantum fidelitate praeter aliis, Catholicis Proceres plurimi tam Angli, quam Hiberni ipsi adhaeserint; ac eorum Legiones integrè se Regis ac Ducis Eboracensis obsequio mancipaverint. Haec sanè, & alia quae praetereo, potentissima sunt Catholicorum erga suum Regem fide-

litis exempla, quae si memoriae recolantur, facile poterunt obstruere ora loquentium iniqua, & ab aequo, novoque Regè praemia potius, quam calumniarum fidem promereri.

ARTICULUS V.

Novarum Sectarum dogmata Particularia proponuntur.

Haereses Calvinii cum Luthero communes.

Calvinus, qui fuit tempore posteriori Luthero qui emerit an. 1517. omnes ferè Lutheri errores complexus est, & insuper novos addidit, quos superius variis locis singillatim refutavimus. Quoniam verò ex illis profluxerunt plurima dogmata recentiorum Sectarum, illos etiam hic sub unum aspectum summam profereamus.

Docuerunt illi, Scripturam esse per se claram, & solam Regulam Fidei.

Traditiones non esse admittendas.

Ecclesiam Romanam successu temporis à vera Fide defecisse.

Pontificem Romanum non esse Caput Ecclesiae, nec judicem controversiarum fidei.

Sanctos non esse invocandos, nec honorandas eorum imagines, aut reliquias.

Sacramentum Confirmationis, extremae Unctionis, & quaedam alia non esse admittenda.

Sacrificium Missae abrogandum: Communionem dandam sub utraque specie.

Purgatorium non admittendum, nec indulgentias, nec preces pro defunctis prodesse.

Celibatum non requiri in Ministris Ecclesiae.

Liberum hominis arbitrium ad opera bona, & mala per primum peccatum periisse.

Ex sola Fide hominem justificari, non ex Merito bonorum operum.

Jejunium, abstinentiam, & alia praecipua Ecclesiae explodenda esse. In his plura particularia dogmata continentur, & alia singularia Lutheri accuratè exprimuntur in Bulla Leonis X. in fine hujus Tractatus.

Dogmata Calvinii propria his addita.

Deum secundum essentiali perfectionem non esse infinitum. Nec ubique praesentem in hoc mundo, se ubique in caelo.

Decreta Dei non esse ab aeterno. Dei aeternitatem non esse indivisibilem, sed divisibilem & successivam.

Christum non esse mortuum pro omnibus, sed pro solis praedestinatiis.

Illum in cruce desperasse, nec verè ac propriè descendisse ad inferos.

Per suam mortem ac passionem nihil sibi meruisse.

Christum ab initio multa ignorasse, quae postea didicit. Sed in hunc errorem lapsus est etiam Lutherus.

Imaginem Christi honorandam non esse.

Praedestinos esse ab aeterno quosdam homines ad gloriam, & quosdam ad damnationem, sine ullo ipsorum merito, aut horum culpa, sed ex Dei beneplacito.

Hoc decretum praedestinationis tam fixum esse ut tollat omnem arbitrii libertatem in negotio praedestinationis.

Gratiam per Christum dari solis praedestinatiis. Et his non dari gratiam habitalem sive sanctificationem.